

Rapunzelé

Iliustravo Aspasia Xydea

Tekstai: <https://www.paidika-paramythia.gr/>

Vertimas: Mišel Zaslavskaitė (Aktyvus jaunimas)
Iliustracija - redagavimas: Aspasia Xydea (Fairy Tale Museum)

©AR4Youth, 2022

Šiam turiniui taikoma [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) licencija. Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodomas autorius ir pakeitimai.

Apie AR4Youth

Jaunų žmonių mokymas naudotis papildytosios realybės (AR) autorių kūriniais, pristatant nematerialių kultūros vertybių naudojimo atvejus ([AR4Youth](#)) yra Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ finansuojamas projektas, kurį koordinuoja Socialinių ir Edukacinių mokslų tyrimų ir inovacijų centras ([RISC](#)) bendradarbiaujantis su organizacijomis iš Nyderlandų ([ATERMON](#)), Kipro ([Fairy Tale Museum](#)), Lietuvos ([Active Youth](#)), Graikijos ([AKNOW](#)) ir Estijos ([Eesti People to People](#)).

„AR4Youth“ pagrindinis tikslas – mokyti jaunas žmones, kaip sukurti, projektuoti ir įgyvendinti papildytosios realybės (AR) projektą, skirtą knygoms, vadovams ar žinyms skaitmenizuoti ir papildyti. Be to, pripažįstant būtinybę išsaugoti kultūros paveldą, kuris yra mūsų vertybių, įsitikinimų ir siekių pagrindas, ir atsižvelgiant į Darnaus vystymosi tikslų (Sustainable Development Goals) 11.4 punktą „didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą“. Projekte kaip pavyzdžiai bus naudojamos graikų, lietuvių ir estų pasakos, mitai ir legendos, kurios bus paverstos skaitmeniniais AR tekstais ir saugomos projekto Kultūros skaitmeninėje bibliotekoje.

Įgyvendinant aukščiau paminėtą sritį, projekte bus siekiama įgyvendinti šiuos tikslus:

- Pagerinti jaunų žmonių pažangius skaitmeninius įgūdžius (t. y. naudojimąsi AR technologijomis), ypatingą dėmesį skiriant nedirbančiam ir nesimokančiam jaunimui (angl. Not in Education, Employment or Training);
- Suteikti jauniems žmonėms konkurencingą kvalifikaciją, kad jie galėtų lengviau patekti į darbo rinką arba kurti savo verslumo ateitį;
- Didinti jaunimo žinias apie šalių-partnerių kultūros paveldo aspektus;
- Supažindinti jaunuolius su kultūros paveldo, ypač tradicinių pasakų, mitų ir legendų, išsaugojimo svarba naudojant skaitmenizaciją;
- Didinti darbo su jaunimu kokybę ir inovacijas, rengiant pažangius skaitmeninius mokymus.

Daugiau informacijos apie projektą ir jo veiklą galima rasti projekto interneto svetainėje <https://www.ar4youth.eu/>, aip pat „Facebook“ paskyroje (@AR4Youth).

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

K

artą seniai seniai gyveno vyras ir moteris, kurie labai norėjo susilaukti vaiko. Galiausiai, po ilgo laiko, moteris tapo nėščia ir tikėjosi susilaukti kūdikio. Jų namo gale buvo nedidelis langelis, pro kurį matėsi nuostabus sodas, apsodintas gražiausiais augalais, daržovėmis ir gėlėmis.

Aplink šį sodą buvo aukšta siena ir niekas nedrįso į ją įeiti, nes jis priklausė baisiai raganai. Vieną dieną moteris žvelgė pro langą į raganos sodą ir pamatė vešlias ir žalias salotas. Kadangi ji buvo nėščia jų baisiai užsigėdė.

Su kiekviena diena jos noras valgyti šias gražias salotas vis augo, ir ji vis labiau ir labiau nusiminė, nes žinojo, jog niekada negalės jų gauti iš raganos. Pamatęs tokią žmonos būseną, vyras išsigando ir paklausė priežasties.

- „Jei neparagausiu už mūsų namų esančių salotų, mirsiu“, atsakė ji.
Vyras, labai mylėjęs savo žmoną, susimąstė:
„Kad ir kaip tai būtų pavojinga, aš tuoj pat nueisiu parnešti šių salotų“.

Taigi vieną naktį jis perlipo per sieną, išrovė keletą lapų ir nunešė juos žmonai.

Jos žmona iš karto iš jų padarė salotų ir gardžiausiai jas suvalgė. Jai jos taip patiko, kad kitą dieną norėjo valgyti dar daugiau!

Jos vyras pamatė, kad kitaip negalės nuraminti nėščios žmonos, todėl grįžo į sodą. Staiga vyras išsigando, nes priešais save išvydo raganą, kuri ėmė šaukti, nes jis išdrįso įeiti į jos daržą ir vogti jos daržoves.

Vyras atsiprašinėjo ir pasakojo jai apie savo žmonos apetitą ir apie tai, kaip pavojinga nepatenkinti jos poreikių esant tokios būsenos.
Ragana jam atsakė:

„Leisiu tau imti iš mano daržo tiek salotų, kiek tik nori, bet mainais paimsiu vaiką, kai tik tavo žmona pagimdys!“

Iš siaubo ir panikos vyras sutiko su tuo, ko ragana prašė. O kai atėjo laikas ir jo žmona pagimdė mergaitę, ragana pasirodė ir paėmė mergaitę, kurią pavadino Rapunzele. Rapunzelė augo kartu su ragana ir buvo pati gražiausia mergaitė pasaulyje.

Kai Rapunzelei sukako dvylika metų, ragana uždarė ją aukštame bokšte, kuriame nebuvo nei durų, nei laiptų. Tik labai aukštai bokšto viršuje buvo mažas langelis. Kai ragana norėdavo užlipti į bokštą, ji stovėdavo apačioje ir šaukdavo:

„Rapunzele, Rapunzele! Nuleisk žemyn savo plaukus“.
Rapunzelė turėjo nepaprastai ilgus plaukus, tarsi aukso pynės, ir išgirdusi raganą sakant šiuos žodžius, ji atsipindavo kasas, surišdavo jas aplink lango rankeną ir nuleisdavo jas dešimt metrų žemyn.

Ragana griebdavo kasas ir išsiropšdavo į bokštą. Vieną dieną pro mišką, kuriame stovėjo bokštas, ėjo princas. Princas pamatė Rapunzelę prie lango ir išgirdo ją dainuojant tokiu mielu balsu, kad beprotiškai ją išsimylėjo. Tačiau jis nusiūylė, nes bokšte nebuvo nei durų, nei kopėčių, kuriomis būtų galima pasiekti tokį aukštį. Taigi jis kasdien eidavo į mišką ir stebėdavo ją, kol vieną dieną išvydo ateinančią raganą ir išgirdo ją sakant:

„Rapunzele, Rapunzele! Nuleisk žemyn savo plaukus“
Princas iš karto suvokė, ką turi daryti, kad galėtų užlipti į bokštą. Taigi jis išiminė žodžius, kuriuos turėjo ištarti, o kitą naktį nuėjo prie bokšto ir taip pat sušuko:
„Rapunzele, Rapunzele! Nuleisk žemyn savo plaukus“

Tuomet Rapunzelė numetė savo kasas ir princas užkopė į jos kambarį. Iš pradžių Rapunzelė labai sutriko, nes dar niekada nebuvo mačiusi vyro iš arti. Tačiau princas pradėjo su ja kalbėtis ir paaikškino, kaip jam patinka jos daina, kad jis negalės rasti ramybės, kol jos nepamatysiąs.

Galiausiai Rapunzelė nurimo, ir princas, kuris buvo labai išsimylėjęs, paprašė jos už jo ištekėti. Rapunzelė matė, kad jis jaunas ir gražus, ir manė, kad jis ją mylės labiau nei senoji ragana.

„Norėčiau su tavimi keliauti ir už tavęs ištekėti, bet pirmiausia turiu rasti būdą, kaip nusileisti iš bokšto“, pasakė mergaitė, kuri jau buvo sumaniusi, kaip tai padaryti. Ji paprašė, kad kiekvieną kartą, kai jaunuolis eis jos aplankyti, atsineštų po šilko virvelę, kad Rapunzelė galėtų išausti kopėčias. Baigusi kopėčias, ji galėtų nusileisti iš bokšto ir iškelti kartu su princu.

Taip nešinas virvele princas lankė Rapunzelę kas vakarą, kol dienomis ją aplankydavo ragana.

Bėgo dienos, o ragana nieko nesuprato apie Rapunzelės planą. Kol vieną dieną mergaitė per klaidą prasitarė raganai:

„Sakyk, kaip tau taip sunku užlipti į bokštą, o princas užlipa per akimirką?“

„Tu netikęs vaike!“ atkirto ragana, įsiutusi. Ji iškart suprato, kad Rapunzelė turi paslapčių.

„Ką aš girdžiu? Maniau atskyrčiau tave nuo pasaulio, bet tu apgavai mane“ pasakė ji.

Tada senoji ragana griebė gražius Rapunzelės plaukus, susuko juos du ar tris kartus savo kairia ranka, pagriebė žirkles su dešine ranka ir juos nukirpo!

Tada išgabeno Rapunzelę į laukymę, kur išgyventi buvo beveik neįmanoma.

Tą dieną ragana paliko Rapunzelę, ji supynė jos plaukus ir pririšo juos prie durų rankenos.

Taigi, kai princas atėjo ir pašaukė savo mylimąją nuleisti plaukus, kad galėtų pakilti į viršų, piktoji ragana paleido nukirptas kasas, kurias buvo pririšusi prie durų rankenos. Princas greitai užlipo į viršų, bet vietoj mylimosios rado raganą, kuri pažvelgė į jį ligiustu žvilgsniu ir ironiškai tarė:

„Taigi! Tu atėjai ieškoti savo mylimosios, bet gražuolio paukščio nebėra lizde, jį pagrobė katė, kuri išlups ir tavo akis. Dėl tavo kaltės, Rapunzelė dinga amžiams ir daugiau niekada nebespasirodys.

Princas pamišo nuo to ką išgirdo ir išsoko iš bokšto. Laimei, jis neužsimušė, nes nukrito į krūmus. Bet krūmų spygliai sužeidė jam akis ir jis negalėjo nieko matyti!

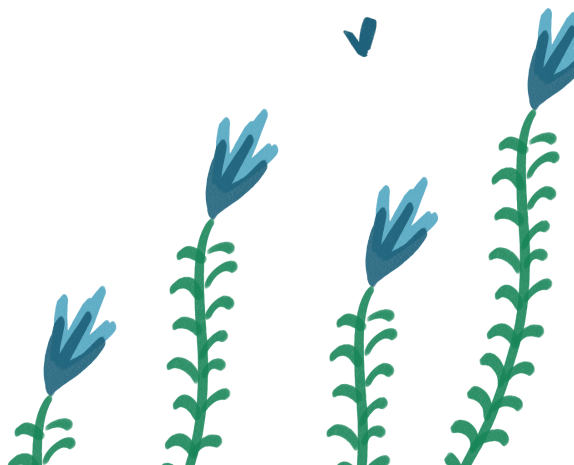
Tad būdamas aklas jis be tikslo klaidžiojo po mišką, valgė tik uogas ir šaknis ir verkė dėl mylimosios netekties.

Po daugelio metų klajonių jis pasiekė laukymę, kurioje skurdžiai gyveno Rapunzelė, kuri tuo tarpu pagimdė dvynukus., mergaitę ir berniuką.

Princas išgirdo balsą, kuris jam pasirodė labai pažįstamas, o kai priartėjo prie to balso, Rapunzelė jį atpažino pirma ir su ašaromis akyse pribėgo jį apkabinti.

Tada dvi Rapunzelės ašaros pateko jam į akis, jos iš karto išnyko ir jis vėl pradėjo matyti kaip anksčiau. Princas paėmė Rapunzelę ir jų vaikus už rankų ir jie grįžo į jo karalystę, kur buvo sutikti su didžiuliu džiaugsmu.

Taip jie ilgai ir laimingai gyveno.

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga